

SIVISTYS- JA HYVINVOINTILAUTAKUNTA TA 2021

SIVISTYSTOIMEN HALLINTO

Toiminta

Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan alaisuuteen kuuluvat koulu-, kirjasto-, liikunta-, nuoriso-, kotiseutu- ja kulttuuritoimen tehtävät sekä varhaiskasvatus.

Lautakunnan tehtävänä on tuottaa ja edelleen kehittää ajantasaisia, laadukkaita ja taloudellisia palveluja. Monipuolisia sivistyspalveluja tarjoamalla tuetaan halsualaisten hyvinvointia ja kehittymistä aktiivisiksi kansalaisiksi. Lautakunta noudattaa kunnanvaltuuston ja kunnanhallituksen antamia ohjeita talousarviota suunnitellessaan.

Asetetut tavoitteet

Sivistyslautakunta vastaa toimialaansa kuuluvien tehtävien tuottamisesta kuntalaisille taloudellisesti ja tarkoituksenmukaisesti. Kuntastrategian valmistuttua 2018 aloitettiin sen pohjalta sivistystoimen strategian suunnittelu.

Maakunnallisella ja seudullisella yhteistyöllä tavoitellaan laadukasta, kestävä ja taloudellista toimintaa. Yhteistyössä Kaustisen ja Vetelin kuntien kanssa tehdään edelleen etsivää nuorisotyötä. Etsivän nuorisotyön hallinnointivastuu siirtyy Vetelille 1.1.2021. Vuoden 2021 aikana seudullista yhteistyötä tehdään myös muilla sivistystoimen osa-alueilla.

Tavoitteet talousarviovuodelle 2021:

- sivistystoimen strategian valmistelun jatkaminen ja strategian mukaisen toiminnan edistäminen
- esi- ja perusopetuksen toiminnan kehittäminen uusien opetusjärjestelyjen myötä
- varhaiskasvatuksen pedagogisten toimintamallien ja -ratkaisujen kehittäminen
- seutukunnan Tutor- hankkeen jatkuminen
- kirjasto- ja nuorisotyön alueellisen ja maakunnallisen yhteistoiminnan jatkaminen
- kirjaston ja koulun yhteistyön lisääminen erityisesti LuKu -hankkeen avulla
- Etsivän nuorisotyön toiminnan jatkuminen yhteistyössä Kaustisen ja Vetelin kanssa

Toteuma 1.5.-31.8.2021

- esi- ja perusopetusta on kehitetty erilaisten opetusjärjestelyjen ja varhaisen tuen antamisen kautta
- varhaiskasvatuksen toimintamalleja on kehitetty haastavien tilanteiden hoitamiseen
- hankkeet ovat edenneet omalla painollaan tavoitteiden mukaisesti
- kirjaston ja koulun yhteistyö on jatkunut tiiviinä koronarajoitukset huomioon ottaen ja kirjastokäynnit sekä lukemisen että satutuokioiden muodossa on vakiinnuttaneet paikkansa koulun arjessa
- Etsivä nuorisotyön toiminta on jatkunut yhteistyössä Kaustisen ja Vetelin kanssa

LASTEN VARHAISKASVATUS

Toiminta

Varhaiskasvatuspalvelu on suunnitelmallista huoltajien kanssa tehtävää yhteistyötä. Perheillä on subjektiivinen oikeus saada alle kouluikäisille lapsilleen varhaiskasvatusta vanhempainlomakauden jälkeen. Halsualla varhaiskasvatusta toteutetaan päiväkotij- ja perhepäivähoitona. Tavoitteena on, että kaikkein pienimmät varhaiskasvatuksen piiriin tulevat sijoitetaan perhepäivähoitoon ja kaikki yli kolmivuotiaat päiväkotiin.

Perhepäivähoitoa annetaan lapsen kotiin vain erittäin painavista syistä. Alle kolmivuotiaalle vanhemmat voivat valita Kelan maksaman kotihoidontuen kunnallisen hoitopaikan sijaan.

Tarvittaessa varhaiskasvatuksen palveluiden puitteissa järjestetään kuntouttavaa varhaiskasvatusta. Erityislastentarhanopettajien palveluita ostetaan tarpeen mukaan. Henkilöstön täydennyskoulutusvelvoite toteutetaan lain mukaan.

Koska päiväkotij toimii vuoropäiväkotina, eivät kustannukset ole vertailukelpoisia niin sanotun tavallisen päiväkodin kanssa. Palkkakustannukset vuoropäiväkodissa ovat huomattavasti suuremmat.

Asetetut tavoitteet

- päiväkodin henkilöstö- ja työvuorosuunnittelun optimointi vakinaisen henkilökuntatarpeen selvittämiseksi
- varhaiskasvatuksen tarjoaminen säännösten mukaan kaikille sitä tarvitseville
- ratkaisukeskeisen neuropsykiatrisen toimintamallin mukaisen toiminnan jatkaminen
- varhaiskasvatuksen kehittäminen varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti
- pedagogiikan kehittäminen Leikkien oppiminen -teeman pohjalta
- varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen tarkistaminen valtakunnallisten ohjeiden mukaisesti
- maksuttoman varhaiskasvatuskokeilun toteuttaminen, kohderyhmänä 2021 esikoulun aloittavat

Toteuma 1.5.-31.8.2021

- varhaiskasvatusta on kehitetty monipuolisesti toiminnalliseen suuntaan
- Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt 2.850 € Valtion erityisavustusta Halsuan varhaiskasvatukseen koronaviruksen (COVID-19) aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseksi vuosille 2020-2021. Avustuksen suunniteltu käyttöaika on 1.8.2020 — 31.7.2021. Korona hankerahoituksella työllistyi yksi työntekijä päiväkodilla keväällä 2021.
- varhaiskasvatushenkilöstö on osallistunut Aluehallintoviraston järjestämiin webinaarikoulutuksiin
- ajalla 1.8.2020-31.7.2021 toteutui vuonna 2015 syntyneiden 2021 aloittavien maksuton 20 viikkotuntin varhaiskasvatuskokeilu. Ylimenevästä varhaiskasvatuksesta perittiin varhaiskasvatustulain asiakasmaksuista annetun lain (1503/2016) 65:n mukainen maksu.

- maksuttomaan varhaiskasvatukseen osallistui 92 % koko kunnan 5 v. ikäluokasta (11 lasta 12:sta). Kokeiluun saatiin avustusta 17.431 € arvioitujen asiakasmaksujen menetyksestä enintään 79,23% maksutuottojen alenemasta
- yhteistyötä on tehty Halsuan seurakunnan, Halsuan yhtenäiskoulun, kirjaston ja Halsuan 4H-yhdistyksen kanssa.
  - > on osallistuttu srk:n järjestämään 5-vuotiaitten kerhoon ja kirjaston satutunneille; käyty kirjastossa ja lainattu kirjoja lasten mielenkiinnon kohteiden mukaan; osallistuttu 4H:n järjestämälle Halsuan kotiseutumuseokierrokselle
- varhaiskasvatusta on kehitetty monipuolisesti varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti; tärkeässä roolissa toiminnallisuus ja leikillisuus sekä ratkaisukeskeisen neuropsykiatrisen toimintamallin mukaisesti vahvuuksien etsintä ja positiivisuus kasvatuksessa tukemalla lapsen myönteistä käsitystä itsestään
- osallistuttu Maskeilu -2021 lapsille järjestettävään piirustuskilpailuun, jossa lapset ovat suunnitelleet oman maskin. Korona-pandemia on vaikuttanut meihin kaikkiin ja muuttanut monen lapsen arkea. Osana poikkeuksellisia oloja maskit ovat tulleet tutuiksi. Maskien rooli pandemian torjunnassa on kiistanon ja niitä tullaan käyttämään ehkä vielä pitkään
- varhaiskasvatuksessa on noudatettu tarkoin hallituksen koronaohjeistusta
- 1.8.2021 alkaen varhaiskasvatuksesta perittävä enimmäismaksu säilyy ennallaan 288 euroa ja alin perittävä maksu on 27 euroa. Toisesta lapsesta perittävä maksu on jatkossa 40 prosenttia nuorimman lapsen maksusta eli enintään 115 euroa. Aiemmin toisesta lapsesta perittiin 50 prosentin maksu eli enimmillään 144 euroa. Seuraavien lasten maksu on 20 prosenttia nuorimman lapsen maksusta.
- varhaiskasvatusta on pystytty tarjoamaan kaikille sitä tarvitseville

OMA KOULUTOIMI

Toiminta

Sivistyslautakunta vastaa esi- ja perusopetuksen järjestämisestä. Opetusta toteutetaan yhtenäiskoulun periaatteella syksyllä 2015 käyttöön otetuissa tiloissa.

Erytisopetusta järjestetään osa-aikaisena, yleisopetukseen integroitua, samanaikaisopetuksena tai pienryhmissä yksilöllisen tarpeiden mukaisesti. Perusopetuksen toimintasuunnitelman vahvistaa vanhempainyhdistys.

Asetetut tavoitteet

Yhtenäiskoulun toimintakulttuuria kehitetään edelleen uuden opetussuunnitelman, käynnissä olevien ja uusien hankkeiden mukaisesti. Opettajat saavat tukea uusien oppimisympäristöjen hyödyntämisessä ja opetuksen kehittämisessä Tutor -hankkeen myötä. Tasa-arvon edistämishankkeen avulla palkataan lisähenkilöstöä edistämään monipuolisten opetusmenetelmien käyttöönottamista ja oppimisen tehostamista erilaisin

tukitoimin. Koronahankkeen avulla pystytään kohdentamaan tukea niille oppilaille, joille viime kevään korona-aika aiheutti oppimisen vajeita. Yhtenäiskoulussa jatketaan ratkaisukeskeisen toimintakulttuurin luomista ja ylläpitämistä. Ratkaisukeskeistä ja positiivista toimintatapa käytetään niin kehittämistyössä, arjen toiminnassa kuin ongelmatilanteiden ratkaisemisessa. Talousarviovuoden aikana perusopetuksen virkarakennetta tarkastellaan tulevaisuuden tarpeita arvioiden.

Tavoitteet vuodelle 2021:

- ratkaisukeskeisen toimintakulttuurin kehittäminen, Nepsy-kursseille osallistuminen
- monipuolisten oppijan erilaisuuden huomioivien opetus— ja arviointimenetelmien käyttäminen
- koulun kokonaisvaltainen yhteistyö ympäröivän yhteiskunnan kanssa (eri liitosryhmät) - opiskelumuotoisen ilmapiirin vahvistaminen
- koulun toiminnan esilletuominen avoimesti yhteistyötahoille .
- huoltajien ja oppilaiden osallistaminen koulun toimintaan ja päätöksentekoon oppilaskunta-, nuorisovaltuusto- ja vanhempainyhdistystoiminnan avulla
- kaikkien perusopetuksen päättävien oppilaiden siirtyminen jatko-opintoihin keskiasteelle
- esiopetuksessa ovat kaikki siihen oikeutetut

Toteuma 1.5.-31.8.2021

- koulun henkilökunnasta 1 opettaja on käynyt Nepsy-kurssin ja 2 avustajaa käyvät parhaillaan (nettikurssi)
- oppilaille on pyritty selventämään erityisesti koulun sääntöjä ja toimintakäytänteitä sekä arviointia
- opiskelumuotoista ilmapiiriä ja toimintakulttuuria on pohdittu ja edistetty keskustelujen ja palaverien pohjalta
- oppilaskunta- ja nuorisovaltuusto on mukana suunnittelemassa koulun toimintaa
- koulun oppilasmäärä kasvoi koulun alettua 6:lla oppilaalla: uudet oppilaat on otettu vastaan hyvin ja oppilaat ovat päässeet koulun toimintakulttuuriin sisälle sekä saaneet ystäviä paitsi omasta luokasta, myös muilta luokilta
- hankerahoja on kohdennettu tuen tarpeessa olevien oppilaiden koulunkäynnin kokonaisvaltaiseen tukemiseen samanaikaisopetuksen ja avustajapalveluiden avulla
- koulun kerhot pystyivät toimimaan toukokuussa ja kerhot pyrittiin aloittamaan syksyllä heti elokuussa
- koronapandemia rajoitti vielä keväällä huoltajien kanssa tehtävää fyysistä yhteistyötä, syksy on pystytty aloittamaan tälläkin saralla paremmin

KOULUTUSPALVELUT

Toiminta

Kunnassa ei ole keskiasteen oppilaitoksia. Suurin osa oppilaista siirtyy oppivelvollisuuden suoritettuaan naapurikuntien lukioihin ja K-P:n koulutusyhtymän oppilaitoksiin. Halsuan kunta on mukana Keski-Pohjanmaan Koulutusyhtymässä, Perhonjokilaakson kansalaisopistossa ja KeskiPohjanmaan Konservatoriossa.

Kansalaisopisto järjestää lähinnä yleissivistävää opetusta aikuisille ja Keski-Pohjanmaan Konservatorio musiikin perusopetusta.

Asetetut tavoitteet

Kunta osallistuu ao. oppilaitosten hallintoon ja vastaa jäsenkuntavelvoitteestaan sopimuksen mukaisesti. Jäsenkuntana tuodaan esiin oppilaitosten hallinnossa halsualaisten näkökanta. Oppilaitosten tarjontaa pyritään saamaan halsualaisten toiveita vastaavaksi.

KIRJASTOTOIMI

Toiminta

Kirjaston tehtävä on tyydyttää kuntalaisten sivistyksen, tiedon ja virkistykseen tarvetta sekä tukea opiskelua ja omatoimista tiedon hankintaa sekä kirjallisuuden ja taiteen harrastusta. Kirjastossa on asiakkaiden käytössä internetyhteyksin ja hyötyohjelmin varustettuja asiointikoneita.

Henkilökunta palvelee kirjastossa neljänä arkipäivänä viikossa, yhteensä 21 tuntia. Tiistaisin työntekijä hoitaa hallinnollisia tehtäviä.

Omatoimikirjasto on avoinna maanantaista sunnuntaihin yhteensä 67 h/vko. Omatoimiaikana kirjastoon kirjaudutaan sisään kirjastokortilla. Kirjojen lainaus ja palautus suoritetaan automaattilla. Kirjastossa on kameravalvonta.

Kirjaston viihtyvyyttä ja monikäyttöisyyttä lisätään hankkimalla kalusteita.

Hyvien verkkoyhteyksien ja Anders-kirjastojen yhteisen kirjakuljetuksen avulla tehostetaan palvelua kirjastojen välistä lainausta hyödyntäen.

Asetetut tavoitteet

- kirjastonjohtajan tehtävien hoitaminen yhteistyössä koulun kanssa
- kirjastoaineiston pitäminen ajan tasalla
- kirjaston viihtyvyyden lisääminen mm. kalustehankinnoilla ja muulla sisustamisella
- säännöllisten satutuokioiden pitäminen kunnan pienimmille
- lasten ja nuorten kirjastonkäytön ja lukuharrastuksen tukeminen yhteistyössä koulun kanssa
- kirjaston asiakasmäärän lisääminen

Toteuma 1.5.-31.8.2021

- kirjasto jouduttiin pitämään suljettuna 19.5.-6.6. koronan takia: kirjakasseja toimitettiin tänä aikana 40 kpl

- satutuokioita pidettiin 6 kertaa, osallistujia yht. 57
- heinäkuussa kirjasto oli lomalla, omatoimikirjasto toimi tänäkin aikana
- korona rajoitti edelleen kirjaston toimintaa

KOTISEUTU- JA KULTTUURITOIMI

Toiminta

Sivistyslautakunnan tehtävänä on huolehtia kunnan kotiseutu- ja kulttuuritoimen kehittämisestä. Sivistyslautakunta vastaa Halsuan kotiseutumuseon toiminnasta. Sivistyslautakunta tukee vapaaehtoisia ryhmiä kulttuuritapahtumien järjestämisessä ja kulttuurin tallentamisessa. Halsuan 4H:n kanssa tehtyyn sopimukseen on sisällytetty käytännön vastuu museo- ja muusta kulttuuritoiminnasta.

Asetetut tavoitteet

- Halsuan kotiseutumuseo pyritään pitämään avoinna kesäaikana - kotiseutumuseolla järjestetään esittelyä ja esityksiä
- tehdään yhteistyötä vapaaehtoisryhmien kanssa
- parannetaan kulttuurin harrastamisen mahdollisuuksia
- lisätään kulttuuritarjontaa yhteistyössä sidosryhmien kanssa

Toteuma 1.5.-31.8.2021

- kotiseutumuseo oli koko kesäkauden auki
- museolla kävi koronarajoitukseen nähden mukavasti ihmisiä
- Miina Aronen piti museon Renkitupa -rakennuksessa kesäkahvilaa ja tämä sai mainion vastaanoton: kävijöitä oli keskimäärin 30 hlö/pvä (kesä-heinäkuu)
- Halsua-viikolla museolla järjestettiin Eino Leinon päivän kunniaksi runo- ja laulutapahtuma sekä Anette Hietalahden ohjaama joogatunti
- Halsua-vkolla järjestettiin kuvataidenäyttely Halsua-talolla
- museoalueen Palolan talo maalattiin ja museoaitaa korjattiin kunnan kesätyöntekijöiden toimesta

NUORISOTOIMI

Toiminta

Halsuan kunnan nuorisotoimen hoitaa sopimuksen mukaisesti Halsuan 4H-yhdistys. Nuorisotoimi järjestää nuorisolle ja lapsille tapahtumia, retkiä ja koulutusta sekä seuraa nuorten elinolosuhteita ja laatii ehdotuksia sivistys- ja hyvinvointilautakunnalle toiminnan kehittämiseksi. Nuorisovaltuuston toiminnan organisoiminen ja kehittäminen kuuluu nuorisotoimen vastuualueeseen. Nuorisotoimi tukee paikkakunnan eri järjestöjä ja nuorisotoimintaa järjestäviä tahoja avustuksin. Näin pyritään laajentamaan ja monipuolistamaan nuorten harrastusmahdollisuuksia.

Asetetut tavoitteet

- järjestetään kesäkuussa uimakouluopetusta lapsille
- järjestetään retkiä ja tapahtumia lapsille ja nuorille, erityisesti koululaisten loma-aikaan - jatketaan nuorisovaltuuston toimintaa
- tuetaan järjestöjen ja ryhmien toimintaa kohdeavustuksin ja edistetään järjestöjen välistä yhteistyötä
- osallistutaan sopiviin Keski-Pohjanmaan yhteisiin nuorisotyön hankkeisiin
- tuetaan nuorten pajatoimintaa alueella
- järjestetään nuorille valvottuja peli-ilta viikoittain
- jatketaan yhteistyötä Vetelin ja Kaustisen kanssa Etsivä Nuorisotyö -projektin tiimoilta
- pyritään kehittämään nuorisolle uutta tekemistä ja uusia tiloja vapaa-ajalle

Toteuma 1.5.-31.8.2021

- uimakoulu järjestettiin Vetelin uimahallissa 28.6.-1.7. (osallistujia 30)
- kesäkerhoa pidettiin 14.-24.6. (14 osallistujaa)
- pesiskerhoa pidettiin Halsua-vkolla 6.-8.7. (7 osallistujaa)
- Halsua-vkolla järjestettiin myös airsoft -turnaus 7.7. (9 osallistujaa) ja limudisko oli 9.7. (8 osallistujaa)
- Kirsi Myllykangas jatkoi nuorisohankkeessa työskentelyä ("Erityisavustus nuorisoalan alueellisen ja paikallisen toiminnan kehittäminen -seutukunnallinen hanke, Halsua hallinnoi)

LIIKUNTATOIMI

Toiminta

Sivistyslautakunnan tehtävänä on luoda edellytykset kuntalaisten monipuolisen liikunnan harrastamiselle. Lautakunta huolehtii liikuntatoimen suunnittelusta ja toteuttamisesta yhdessä liikuntaa harjoittavien yhteisöjen kanssa. Lautakunta järjestää ja tukee kunto- ja terveysliikuntaa edistävää toimintaa sekä huolehtii hallinnassaan olevien liikuntatilojen ja -alueiden kunnossapidosta. Liikuntatoimi tuottaa palveluja yhteistyössä eri yhdistysten ja järjestöjen kanssa. Kunnan liikuntastrategia päivitetään osana valmisteltavaa kuntastrategiaa.

Asetetut tavoitteet

- mahdollisimman moni kuntalainen saadaan harrastamaan aktiivista hyöty- ja kuntoliikuntaa

- järjestetään eri ikäisille kuntalaisille kuntoliikuntatapahtumia ja -tempauksia - tuetaan järjestöjen ja kuntien kuntokampanjoita ja -tempauksia aktivoimalla kuntalaisia
- järjestetään liikunta-alueiden kunnossapito tarkoituksenmukaisesti ja taloudellisesti yhteistyössä yhdistysten kanssa
- kunnostetaan edelleen vaellusreittejä ja Harjun hiihtouraa
- kunnostetaan urheiluhallia viranomaismääräyksiä ja käyttöä vastaavaksi
- pyritään kunnostamaan Harjun maastoa hankkeen avulla

Toteuma 1.5.-31.8.2021

- Kävelytempaus järjestettiin 4.-27.5.; osallistujia oli 43, suoritusmerkintöjä 366 ja kilometrejä 2050
- punttisaliin saatiin vihdoin hack-jalkakyykky -teline ja lisäpainoja
- Harju-hankkeen tiimoilta Harjun luontopolkujen varrelta karsittiin puita (hiihtouran levennystä varten) ja hommattiin kilometrikyltit
- Kirkonkylän uimarannan kupeeseen saatiin beach volley -rantalentiskenttä talkoovoimin
- Halsua-vkolla järjestettiin rantalentistä, perhejalisturnaus, pyöräretki ja höntsäpesistapahtuma; osallistujia parhaiten lentiksessä (14), vähiten pesiksessä (3)
- kuntalaiset hyödynsivät ahkerasti ulkoliikuntapaikkoja, kiitos hyvien ulkoilukelien
- Ylikylän kylätoimikunnan pyöräilyhaaste innosti ihmisiä myös pyöräilemään reippaasti

